



TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000097328

Datum

14 februari 2024

Opgesteld door



Samengewerkt met

Nederlandse Peppol Autoriteit

Bijlage(n)

0

Aan
Van

Directeur IFHR
Team digitaal zakendoen

nota

Nota inzake vaststelling beleidskaders Nederlandse
Peppolautoriteit

Aanleiding

U bent ambtelijk verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van de Nederlandse Peppolautoriteit (hierna: NPa). Per 2024 ligt de uitvoering van de Nederlandse Peppolautoriteit per 2024 volledig bij Logius. Deze organisatorische verandering is een natuurlijk moment geweest om het beleid van de NPa opnieuw tegen het licht te houden. Bovendien is vanuit het management IFHR verzocht om de scope van de NPa te beperken tot het faciliteren van Business-to-Government uitwisseling van e-facturen en andere zakelijke berichten die door de Nederlandse overheid wordt gebruikt. Het beleidskader moet duidelijkheid geven aan alle betrokken partijen over de scope, doelstelling en publieke waarden, zodat helder is aan welke opdracht Logius werkt in het kader van de NPa.

Geadviseerd besluit

U kunt kennisnemen van het beleidskader aangaande de Nederlandse Peppolautoriteit.

U kunt instemmen met het beleidskader aangaande de Nederlandse Peppolautoriteit.

Kern

- De Nederlandse Overheid heeft de Peppol infrastructuur geïdentificeerd als Generieke Digitale Infrastructuur (GDI).
- De NPa heeft sinds 2020 de publieke taak voor het verzorgen van de regie, het beheer en toezicht op de Peppol infrastructuur in Nederland;
- De NPa werkt in deze context aan het leveren van een publiek gedreven uitwisselingsinfrastructuur, waarvan aanbestedingsplichtige organisaties en privaatrechtelijke organisaties gebruikmaken als ze zakendoen met elkaar.
- Hierbij staat centraal, in overeenstemming met de overwegingen uit de eIDAS Verordening, het opbouwen en behouden van vertrouwen bij het digitaal zakendoen met de overheid door veilige transacties te faciliteren.
- Om het vertrouwen in elektronische transacties te bevorderen en te borgen is het beleid opgebouwd rond de volgende zes kernwaarden: keuzevrijheid; veiligheid; betrouwbaarheid; laagdrempeligheid; interoperabiliteit en betaalbaarheid aangemerkt.
- U kunt het beleidskader vinden in de toelichting van deze nota.

Toelichting

Onze referentie
2024-0000097328

Datum
14 februari 2024

Korte achtergrond

De Nederlandse Peppolautoriteit (NPa) bestaat in haar huidige vorm sinds 2020 en is sindsdien gepositioneerd onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De politieke keuze om de NPa als publieke organisatie te positioneren, heeft te maken met de constatering dat de vitaliteit van de Peppol infrastructuur voor het uitwisselen van zakelijke berichten evenredig groter wordt met het aantal gebruikers en berichten dat van deze digitale infrastructuur gebruikmaakt.

Deze vitaliteit heeft te maken met het feit dat de Peppol infrastructuur een digitale voorziening is dat de handel – en met name de financiële transactie – tussen organisaties faciliteert. Een ander component is dat de Nederlandse overheid voor de Peppol infrastructuur heeft gekozen als route om met haar leveranciers zaken te doen; het heeft Peppol de status van Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) toegekend.

Europese beleid

De reden waarom de Nederlandse overheid heeft gekozen voor Peppol als uitwisselings-infrastructuur heeft te maken met de architectuur die erachter ligt en de aard van het beleid dat ten grondslag ligt aan het dossier e-factureren in Europa.

In haar visie op een digitaal Europa geeft de Europese Commissie aan dat mensen vrijelijk kunnen reizen in de interne markt van de EU – zowel voor werk als privé – en hebben daardoor dus ook toegang nodig tot publieke diensten buiten hun eigen land. IT-systemen en digitale infrastructuur staan inmiddels centraal in overheidsprocessen, zakelijke transacties en onze persoonlijke administraties.

Om haar visie te kunnen implementeren heeft de Europese Commissie allereerst de wettelijke kaders voor grensoverschrijdende authenticatie van burgers in andere Lidstaten gecreëerd, zoals uiteengezet in de eIDAS-verordening over authenticatie en vertrouwensdiensten.

Vervolgens heeft de Europese Commissie doorgepakt in het kader van public procurement, namelijk door een van de meest universele berichten, de factuur, te vatten in een elektronische vorm en hier een open berichtenstandaard voor te creëren (EN 16931).

Met de publicatie van de Europese Richtlijn inzake e-facturatie bij overheidsopdrachten (2014/55/EU) is bovendien gemandateerd dat alle aanbestedende diensten binnen de Unie hun e-facturen verplicht moeten accepteren en dus kunnen ontvangen en verwerken.

In Nederland is deze Richtlijn geïmplementeerd in artikel 6 van het Aanbestedingsbesluit en nader uitgewerkt in het Besluit van 6 september 2018 tot wijziging van het Aanbestedingsbesluit en het Aanbestedingsbesluit op defensie- en veiligheidsgebied in verband met de implementatie van Richtlijn 2014/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten.

Concretiseren van wetgeving ten behoeve van de uitvoering

Naast wetgeving is de Europese Commissie verdergegaan om haar digitaliseringsvisie te concretiseren met het beschikbaar stellen van zogenaamde digitale bouwstenen in publieke en private projecten en diensten op een continentale schaal. Deze bouwstenen vergemakkelijken de onderlinge verbinding van complexe digitale diensten en IT-systemen in heel Europa en ondersteunen daarmee de groene en digitale transacties binnen de EU.

Onze referentie

2024-0000097328

Datum

14 februari 2024

De bouwstenen zijn op standaarden gebaseerde, open en herbruikbare digitale oplossingen die basisvaardigheden mogelijk maken, zoals betrouwbare authenticatie en veilige gegevensuitwisseling. Ze bieden fundamentele mogelijkheden die kunnen worden gebruikt in elk Europees project om de levering van digitale openbare diensten over grenzen heen te vergemakkelijken. De bouwstenen implementeren de bepalingen van de eIDAS-verordening over authenticatie en vertrouwensdiensten op de interne markt, een wereldwijde juridische en technische referentie voor veilige, vertrouwde grensoverschrijdende authenticatie.

De rol van de bouwstenen is ook te zien in de digitalisering en innovatie van marktprocessen. Elektronische facturering en inkoop die een gemeenschappelijke standaard respecteren, openen de weg naar evenwichtige concurrentie binnen de interne markt, samen met de mogelijkheid voor innovatieve nieuwe processen en een vergroening van oude, op papier gebaseerde bedrijfsprocessen.

Europese digitale bouwblokken: e-Facturatie en e-Delivery

Twee Europese digitale bouwblokken zijn voor de Nederlandse implementatie van e-facturatie van belang geweest. (1) het bouwblok e-facturatie heeft een gemeenschappelijke e-facturatie standaard en een Europese Richtlijn geleverd. (2) het bouwblok e-Delivery heeft de technische specificaties en standaarden, installeerbare software en aanvullende diensten geleverd, die hebben geleid tot onder andere het ontstaan van de Peppol infrastructuur voor het uitwisselen van zakelijke berichten.

Door in te zetten op de Peppol infrastructuur, heeft de Nederlandse overheid gekozen voor een routeringsoplossing die aansluit op de stappen die de Europese Commissie zet in het kader van een Digitaal interoperabel Europa.

e-Delivery levert technische specificaties en standaarden, installeerbare software en aanvullende diensten om projecten in staat te stellen een netwerk van knooppunten te creëren voor veilige digitale gegevensuitwisseling. Door te bouwen met eDelivery kunnen openbare en particuliere organisaties uit verschillende sectoren eenvoudig een veilig en interoperabel kanaal creëren om documenten en gegevens veilig uit te wisselen over een openbaar of privénetwerk.

Beleidskader Nederlandse Peppolautoriteit

Onze referentie
2024-0000097328

Datum
14 februari 2024

De Nederlandse Peppolautoriteit (NPa) valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De NPa zorgt voor regie en beheer op het Peppol-afsprakenstelsel in Nederland en vertegenwoordigt het Nederlandse belang in de context van de internationale organisatie Open Peppol AISBL.

Hiermee geeft de NPa invulling aan de visie van de Europese Commissie, die aangeeft dat de massale adoptie van e-facturering binnen de EU tot aanzienlijke economische voordelen leidt en de concurrentiekracht van Europese bedrijven vergroot. Ondersteund door Europese wetgeving maakt de acceptatie van e-facturen door overheden het voor bedrijven gemakkelijker om zaken te doen met de publieke sector.

In de Nederlandse context heeft de Nederlandse Overheid de Peppol infrastructuur geïdentificeerd als Generieke Digitale Infrastructuur, waarvan het in eerste instantie gebruik maakt om de ambities van de Europese Commissie te kunnen verwezenlijken. Echter, de ambitie van de Nederlandse overheid reikt verder, namelijk komen tot het digitaliseren en automatiseren van het purchase-to-pay proces tussen aanbestedingsplichtige organisaties onderling (G2G) en met hun private leveranciers (B2G).

Om ervoor te zorgen dat er structurele connectiviteit, interoperabiliteit en hoge kwaliteit wordt geleverd voert de NPa de regie op de Community van Service Providers in Nederland. Een van de eerste wapenfeiten van de NPa is dat het als eerste Peppolautoriteit ter wereld van haar Service Providers heeft geëist dat zij ISO27001 gecertificeerd zijn of een vergelijkbare certificering kunnen overleggen.

Missie

De NPa werkt aan het leveren van een publiek gedreven uitwisselingsinfrastructuur, waarvan aanbestedingsplichtige organisaties en privaatrechtelijke organisaties gebruikmaken als ze zakendoen met elkaar. Door het open karakter van de infrastructuur en de berichten die worden uitgewisseld hebben alle financiële, boekhoud- en ERP-softwarepakketten in Nederland minimaal toegang geregeld tot de Peppol infrastructuur.

Maatschappelijk product

In overeenstemming met de eerste twee overwegingen uit de eIDAS Verordening werkt de Nederlandse Peppolautoriteit primair aan het faciliteren van een uitwisselingsinfrastructuur voor berichten waar publieke en private organisaties **vertrouwen** in hebben bij het doen van elektronische zakelijke transacties.

- (1) Het opbouwen van **vertrouwen** in de online-omgeving is essentieel voor economische en sociale ontwikkeling. Een gebrek aan vertrouwen, met name ten gevolge van een ogenschijnlijk gebrek aan rechtszekerheid, leidt ertoe dat consumenten, bedrijven en overheden aarzelen om transacties elektronisch uit te voeren en van nieuwe diensten gebruik te maken.
- (2) Deze verordening heeft tot doel het **vertrouwen in elektronische transacties** in de interne markt te vergroten door te voorzien in een gemeenschappelijke grondslag voor veilige elektronische interactie tussen burgers, bedrijven en overheden, en bijgevolg ook de doeltreffendheid van **publieke en private onlinediensten, e-business en elektronische handel** in de Unie te verhogen

Kernwaarden

Om het **vertrouwen in elektronische transacties** te bevorderen en te borgen gaat de Nederlandse Peppolautoriteit bij het leveren van haar maatschappelijk product uit van zes kernwaarden, te weten **keuzevrijheid, veiligheid, betrouwbaarheid, laagdrempeligheid, interoperabiliteit en betaalbaarheid**. Deze kernwaarden vormen het conceptuele beleidskader waarbinnen de infrastructuur zich dient te onderhouden en door te ontwikkelen.

Dit betekent concreet dat de acties van de NPa dienen bij te dragen aan het borgen van deze kernwaarden, om vervolgens bij het rapporteren over de voortgang van deze acties te toetsen of en in hoeverre deze bijdroegen aan een of meerdere van deze kernwaarden.

Keuzevrijheid

Bedrijven en overheden, onafhankelijk van hun grootte en organisatieopbouw, dienen de mogelijkheid te hebben om in alle redelijkheid te kunnen kiezen voor een wijze om digitaal zaken te doen die op dat moment past bij wijze waarop de organisatie opereert. Dit betekent tevens dat een bedrijf of overheid ook de mogelijkheid moet hebben om op ieder gewenst moment, met inachtneming van de contracten en de duur, laagdrempelig te kunnen overstappen op een andere oplossing. Hiermee houdt de klant de regie op het maken van keuzes en worden leveranciers van oplossingen scherp gehouden.

Veilig

Bedrijven en overheden dienen ervan op aan te kunnen dat bij elektronische gegevensuitwisseling hun authenticiteit en integriteit gewaarborgd is door de Service Providers die de infrastructuur verzorgen. Kortom, net zoals bij de post dient de inhoud van de envelop ongewijzigd te worden verzonden en afgeleverd bij de geadresseerde. Bovendien dient de architectuur van de infrastructuur zodanig te zijn geïmplementeerd dat 'spookfacturen' verleden tijd zijn.

Laagdrempelig

Voor iedere organisatie moet elektronisch factureren (document uitwisseling) eenvoudig zijn via bestaande boekhoudsoftware. Dit kan vanuit de eigen software, waardoor er geen aanvullende software en implementatie nodig is. Dit wordt mogelijk gemaakt met behulp van de door Peppol georganiseerde interoperabiliteit tussen aangesloten partijen. Elektronische facturatie wordt hier als standaard neergezet en niet als optie. Een factuur verzenden betekent dat deze via het Peppol netwerk wordt verzonden en in het boekhoudpakket van de ontvanger aankomt. Alle bedrijven op ieder niveau zijn hierdoor bereikbaar voor facturen, ongeacht bij welke leverancier zij hun pakket afnemen (corporate, MKB en zzp).

Betrouwbaar

Eindgebruikers moeten geen twijfel hebben over de goede werking van de infrastructuur en de aangeboden diensten van de Service Providers en de softwareleveranciers. De infrastructuur dient dan ook onomstreden te zijn. Mogelijk dat nadere concrete doelafspraken hierbij kunnen helpen.

Interoperabel

Het tegengaan van vendor lock-in door universele interoperabiliteit te bewerkstelligen is één van de kerndoelstellingen achter de uitwisselingsinfrastructuur. Deze kerndoelstelling kan alleen bewerkstelligd worden indien de Service Providers zich structureel aan de gemaakte afspraken houden en tijdig nieuwe functionaliteiten of updates van bestaande functionaliteiten implementeren.

Onze referentie

2024-0000097328

Datum

14 februari 2024

Betaalbaar

Vanuit het ministerie van BZK wordt actief beleid gevoerd op de inclusieve digitale samenleving. Ook vanuit de Richtlijn inzake e-facturatie bij overheidsopdrachten wordt uitgebreid aandacht gegeven aan het feit dat met name het midden- en kleinbedrijf (incl. ZZP'ers) dient te profiteren van de voordelen van elektronische facturatie. Hierbij is de betaalbaarheid van de oplossingen één van de elementen die zorgt voor het verlagen van de drempel voor deze bedrijven.

Politieke context

NVT

Financiële/juridische overwegingen

NVT

Krachtenveld

NVT

Strategie

NVT

Uitvoering

NVT

Communicatie

NVT

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

NVT

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

NVT